

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
BIUDŽETO IR EUROPOS SĄJUNGOS STRUKTŪRINĖS PARAMOS SKYRIUS

DĖL LABDAROS IR PARAMOS ĮSTATYMO NR.I-172 PAKEITIMO ĮSTATYMO
NR.XII-2202 1 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO
(TAP-16-225 (2)) (TAIS-16-3682)

PAŽYMA

2016-03-29 Nr. NV-952

Vilnius

1. Projekto rengėjas: Teisingumo ministerija.

2. Projekto tikslas, esmė:

Teikiamu Įstatymo projektu siūloma nustatyti, kad Juridinių asmenų registro tvarkytojas savo iniciatyva panaikintų paramos gavėjo statusą, kai juridiniam asmeniui, turinčiam paramos gavėjo statusą, inicijuojamas likvidavimas Civilinio kodekso 2.70 straipsnyje nustatyta tvarka, arba kai toks juridinis asmuo turi likviduojamo, bankrutuojančio ar bankrutavusio juridinio asmens statusą ar pasibaigus juridinio asmens pertvarkymo procedūrai. Tokiu būdu siekiama užkirsti kelią paramos naudojimui ne pagal Labdaros paramos įstatyme nustatytą tvarką, taip pat bus išvengta nepagrįsto naudojimosi mokesčių lengvatomis.

Pagal šiuo metu galiojančio Labdaros ir paramos įstatymo nuostatas asmuo, norintis įgyti paramos gavėjo statusą, turi kreiptis į Juridinių asmenų registro tvarkytoją, tačiau paramos gavėjo statusą Juridinių asmenų registro tvarkytojas gali panaikinti tik kontrolės institucijos teikimu, arba paties paramos gavėjo prašymu. Pažymėtina, kad paramos gavėjo statusas juridiniam asmeniui yra svarbus tuo, kad šis statusas suteikia teisę ne tik gauti paramą Labdaros ir paramos įstatymo nustatyta tvarka, bet ir naudotis mokesčių lengvatomis (pagal Pelno mokesčio įstatymo nuostatas parama yra priskiriama prie ribojamų dydžių leidžiamų atskaitymų; pagal Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo nuostatas išlaidos paramai ir dovanoms taip pat priskiriamos prie leidžiamų atskaitymų, susijusių su individualios veiklos pajamų gavimu ir uždarbiu; taip pat paramos gavėjams galima pervesti 2 procentus nuo sumokėto pajamų mokesčio).

Tačiau praktikoje pasitaiko atvejų, kai paramos gavėjais įsiregistravusiems juridiniams asmenims yra inicijuojamas likvidavimas, jie yra likviduojami arba pertvarkomi, bankrutuojantys ar bankrutavę, arba yra pasibaigę juridinio asmens pertvarkymo procedūros, tačiau šie juridiniai asmenys nepateikia Juridinių asmenų registro tvarkytojui prašymo dėl paramos gavėjo statuso panaikinimo. Atkreiptinas dėmesys, kad pagal Civilinio kodekso 2.95 straipsnį likvidavimas reiškia juridinio asmens pabaigą ir likviduojamas asmuo gali sudaryti tik tokius sandorius, kurie susiję su jo veiklos nutraukimu. Pagal Labdaros ir paramos įstatymo 7 straipsnio 1 dalį – paramos gavėjo statusas suteikiamas konkrečiam tam tikros formos juridiniams asmeniui. Likviduojamos pelno nesiekiančios organizacijos savo įstatuose numatytos

visuomenei naudingos veiklos nebevykdo, o pertvarkomos keičia veiklos pobūdį, todėl paramos pervedimas tokiems juridiniams asmenims nėra tikslingas.

Taigi, kai juridinis asmuo, turintis paramos gavėjo statusą, Juridinių asmenų registro tvarkytojui nepateikia prašymo dėl paramos gavėjo statuso panaikinimo, kai jam inicijuojamas likvidavimas, jis yra likviduojamas, bankrutuojantis ar bankrutavęs, arba pasibaigė juridinio asmens pertvarkymo procedūros, atsiranda rizika, kad toks juridinis asmuo paramą panaudos ne pagal Labdaros ir paramos įstatyme nustatytą paskirtį, o atsiskaitymams su kreditoriais ar su pertvarkymu, likvidavimu ar bankrotu susijusioms išlaidoms padengti.

Pažymėtina, kad įvertinus VĮ Registrų centro 2015 m. liepos mėn. duomenis, buvo 210 juridinių asmenų, kurie turėjo paramos gavėjo statusą ir kuriems galėjo būti inicijuojamas likvidavimas juridinių asmenų registro iniciatyva, 226 juridiniai asmenys, turintys paramos gavėjo statusą, nors yra likviduojami, 2 paramos gavėjo statusą turintys, tačiau pertvarkomi juridiniai asmenys, 27 bankrutuojantys, bet turintys paramos gavėjo statusą juridiniai asmenys ir 31 jau bankrutavęs juridinis asmuo, turintis paramos gavėjo statusą. (Pvz., 2016 m. sausio mėn. jau buvo 244 likviduojami, 37 bankrutuojantys ir 39 bankrutavę juridiniai asmenys, turintys paramos gavėjo statusą.)

3. Derinimas:

Įstatymų projektai buvo suderinti su Finansų ministerija, Valstybine mokesčių inspekcija prie Finansų ministerijos ir VĮ Registrų centru.

Projektai buvo svarstyti ministerijų atstovų pasitarime dar 2015 m. liepos mėn., kur buvo pasiūlyta ministerijai įvertinti Vyriausybės kanceliarijos Teisės departamento pastabas, *prireikus projektą patikslinti* ir teikti svarstyti Vyriausybės posėdžio B dalyje. Vyriausybės kanceliarijos Teisės departamentas siūlė projekto lydimoje medžiagoje pateikti argumentus, patvirtinančius siūlomo reguliavimo tikslingumą, tai pagrindžiant konkrečia informacija. Teisingumo ministerija pateikė patikslintą projektą, kur papildė aiškinamąjį raštą reikalinga informacija (2015 m. liepos ir 2016 m. sausio mėnesio duomenimis, parodančiais kiek juridinių asmenų turi paramos gavėjo statusą, nors juridiniam asmeniui gali būti inicijuojamas likvidavimas ir pan.).

Klausimas jau buvo įtrauktas į Vyriausybės 2016 m. vasario 18 d. posėdžio darbotvarkę, tačiau jis buvo atidėtas. Dabar ministerija, įvertinusi tai, kad anksčiau teiktiems dviem Labdaros ir paramos įstatymo pakeitimų projektams įgyvendinti reikės pakeisti Juridinių asmenų registro nuostatus, nusprendė teikti tik vieną minėto įstatymo pakeitimo projektą, kuris įsigalioja nuo 2017 m. sausio 1 d. ir iki 2016 m. gruodžio 31 d. Vyriausybei ar jos įgaliotoms institucijoms yra pavesta priimti įgyvendinamuosius teisės aktus.

4. Dalykinio vertinimo išvada:

Projektas iš esmės atitinka Vyriausybės darbo reglamento reikalavimus.

Skyriaus patarėja

Ramunė Deveikienė

Ramunė Deveikienė, tel. 8 706 63 717, el. p. ramune.deveikiene@lrv.lt

LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISINGUMO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 30, LT-01104 Vilnius,
tel. (8 5) 266 2984, faks. (8 5) 262 5940, el. p. rastine@tm.lt,
atsisk. sąskaita LT267044060000269484 AB SEB bankas, banko kodas 70440.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188604955

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2016-03-24 Nr. (1.5.) 2T-954

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS LABDAROS IR PARAMOS ĮSTATYMO NR. I-172 PAKEITIMO ĮSTATYMO NR. XII-2202 1 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO PATEIKIMO

Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija, įvertinusi Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2016 m. vasario 18 d. posėdyje pateiktas pastabas, teikia Lietuvos Respublikos labdaros ir paramos įstatymo Nr. I-172 pakeitimo įstatymo Nr. XII-2202 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą (toliau – Įstatymo projektas).

Įstatymo projekto tikslas yra nustatyti paramos gavėjo statuso panaikinimo Juridinių asmenų tvarkytojo iniciatyva galimybę tais atvejais, kai paramos gavėjo statusą turintis juridinis asmuo gali būti likviduojamas juridinių asmenų registro tvarkytojo iniciatyva Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (toliau – Civilinis kodeksas) 2.70 straipsnio nustatyta tvarka, kai paramos gavėjas yra likviduojamas, bankrutuojantis ar bankrutavęs, arba kai jo pertvarkymo procedūros yra pasibaigusios, tačiau toks paramos gavėjas nepateikia prašymo panaikinti paramos gavėjo statusą. Tokiu būdu siekiama užkirsti kelią paramos panaudojimui ne Lietuvos Respublikos labdaros ir paramos įstatymo (toliau – Labdaros ir paramos įstatymas) 3 straipsnio 3 dalyje nustatytais tikslais.

Pažymėtina, kad paramos gavėjo statusas yra svarbus tuo, kad šis statusas suteikia teisę gauti ne tik paramą Labdaros ir paramos įstatymo nustatyta tvarka, bet ir naudotis mokesčių lengvatomis. Pavyzdžiui, Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo 18 straipsnio 3 dalies 8 punkte nustatyta, kad išlaidos paramai ir dovanoms priskiriamos prie leidžiamų atskaitymų, susijusių su individualios veiklos pajamų gavimu ar uždarbiu. Be to, pagal šio įstatymo 34 straipsnio 3 dalį mokesčių administratorius Lietuvos gyventojų prašymu paramos gavėjams privalo pervesti 2 procentus pajamų mokesčio mokėtino pagal pajamų deklaraciją. Vadovaujantis Pelnų mokesčio įstatymo 17 straipsnio 2 dalimi, parama yra priskiriama prie ribojamų dydžių leidžiamų atskaitymų. Įvertinus tai, svarbu užtikrinti, kad juridiniai asmenys paramos gavėjo statusą naudotų tik Labdaros ir paramos įstatymo nustatytais tikslais. Tai galėtų būti pasiekta teisiniu reguliavimu nustatant efektyvią, prevencinę ir papildomos administracinės naštos nesukuriančią priemonę, kuri leistų užkirsti kelią neteisėtam naudojimuisi paramos gavėjo statusu.

Atkreiptinas dėmesys, kad pagal Civilinio kodekso 2.95 straipsnį likvidavimas reiškia juridinio asmens pabaigą, o likviduojamas asmuo gali sudaryti tik tokius sandorius, kurie yra susiję su jo veiklos nutraukimu (Civilinio kodekso 2.111 straipsnis). Vadovaujantis Civilinio kodekso 2.104 straipsnio 1 dalimi, pertvarkomas juridinis asmuo keičia juridinio asmens formą, o pagal Labdaros ir paramos įstatymo 7 straipsnio 1 dalį paramos gavėjo statusas gali būti suteikiamas tik konkrečiam tam tikros formos juridiniam asmeniui. Dėl juridinių asmenų, kuriems pradėta bankroto procedūra arba jie jau yra bankrutavę, pastebėtina, kad pagal Įmonių bankroto įstatymo 14 straipsnio 1 dalį nuo teismo nutarties iškelti bankroto bylą įsiteisėjimo dienos teisė valdyti, naudoti bankrutuojančios įmonės turtą (lėšas) ir juo disponuoti suteikiama tik administratoriui. Nė vienas įmonės kreditorius ar kitas asmuo neturi teisės perimti bankrutuojančiai įmonei priklausančio turto ir lėšų kitaip, negu nustatyta šio įstatymo. Vadovaujantis Įmonių bankroto įstatymo 10 straipsnio 6 dalies 5 punktu, įmonė turi teisę vykdyti tik ūkinę komercinę veiklą, jeigu jos veiklos rezultatas mažina balanse rodomus nuostolius, ir iš šios veiklos gautas pajamas naudoti su šia veikla susijusioms išlaidoms. Atkreiptinas dėmesys, kad pagal Labdaros ir paramos įstatymo 15 straipsnio 1 dalies 1 punktą vienas iš paramos gavėjo statuso pagrindų yra Labdaros ir paramos įstatymo 3 straipsnio 3 dalyje nurodytos visuomenei naudingos veiklos vykdymas. Pastebėtina, kad Juridinių asmenų registro iniciatyva likviduojami juridiniai asmenys taip pat likviduojami, bankrutavę ar bankrutuojantys juridiniai asmenys *nebevykdo savo įstatuose nurodytų visuomenei naudingų tikslų* (Labdaros ir paramos įstatymo 3 straipsnis), todėl, vadovaujantis Labdaros ir paramos įstatymo 15 straipsnio 1 dalies 1 punktu, *tokie juridiniai asmenys neturi teisės turėti paramos gavėjo statuso*, nes dėl juridinio asmens statuso pakeitimo išnyko paramos gavėjo statuso suteikimo pagrindas. Dėl pertvarkomų juridinių asmenų, norėtume paaiškinti, kad paramos gavėjo statusą šiems juridiniams asmenims ketinama panaikinti tuo atveju, jeigu pertvarkomas juridinis asmuo įgijo tokią juridinio asmens formą, kuri nėra priskirta prie Labdaros ir paramos įstatymo 7 straipsnio 1 dalyje nustatytų paramos gavėjų. Pažymėtina, kad nepanaikinus paramos gavėjo statuso šiems juridiniams asmenims, kyla grėsmė, kad paramos gavėjo statusą šie juridiniai asmenys naudos ne pagal paskirtį, o būtent, siekiant pasinaudoti mokesčių lengvatomis ar siekiant panaudoti kaip paramą gautą turtą atsiskaitymui su kreditoriais, sandorių kaštams padengti ar likvidavimo ir bankroto procedūroms finansuoti. Pastebėtina, kad valstybės įmonės Registrų centro 2016 metų sausio mėnesio duomenimis, Juridinių asmenų registre buvo įregistruoti 533 juridiniai asmenys, kurie turi paramos gavėjo statusą, tačiau dėl juridinio asmens statuso pakeitimo nebevykdė Labdaros ir paramos įstatymo 3 straipsnio 3 dalyje nurodytos visuomenei naudingos veiklos, tačiau prašymo panaikinti paramos gavėjo statusą nebuvo pateikę. Teisingumo ministerijos nuomone, neteisėto naudojimosi paramos gavėjo statusu galima būtų išvengti, jeigu Labdaros ir paramos įstatyme būtų nustatyta galimybė panaikinti paramos gavėjo statusą, kai juridinis asmuo gali būti likviduojamas juridinių asmenų registro tvarkytojo iniciatyva, juridinis asmuo yra likviduojamas, bankrutuojantis, bankrutavęs, ar pasibaigusios jo pertvarkymo procedūros.

Pažymėtina, kad įstatymo projektas yra įtrauktas į Lietuvos Respublikos Seimo VIII (pavasario) sesijos darbų programą (2016 m. kovo 10 – birželio 30 d.), patvirtintą Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. kovo 15 d. nutarimu Nr. XII-2251.

Įstatymo projektas atitinka šešioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės veiklos programą, patvirtintą Lietuvos Respublikos Seimo 2012 m. gruodžio 13 d. nutarimu Nr. XII-51.

Įstatymo projektas neperkelia ir neįgyvendina Europos Sąjungos teisės aktų nuostatų.

Įstatymo projektas nėra notifikuotinas Europos Komisijai pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gegužės 20 d. nutarimo Nr. 617 reikalavimus.

Priėmus Įstatymo projektą reikės pakeisti Juridinių asmenų registro nuostatus, patvirtintus Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. lapkričio 12 d. nutarimu Nr. 1407, kuriuose yra nustatoma paramos gavėjo statuso suteikimo ir panaikinimo tvarka.

Įstatymo projektui įgyvendinti valstybės biudžeto lėšų nereikės.

Įstatymo projektu naujų terminų, vertintinų Terminų banko įstatymo nustatyta tvarka, nenumatoma. Įstatymo projektas paskelbtas Lietuvos Respublikos Seimo teisės aktų informacinės sistemos Projektų registravimo posistemėje.

Įstatymo projektas ir lydimieji dokumentai buvo patikslinti atsižvelgus į Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės departamento pastabas. Įstatymų projektų aiškinamasis raštas buvo papildytas 2015 m. liepos mėnesio ir 2016 m. sausio mėnesio duomenimis, parodančiais, kiek juridinių asmenų turi paramos gavėjo statusą, nors juridiniam asmeniui gali būti inicijuojamas likvidavimas juridinių asmenų registro tvarkytojo iniciatyva Civilinio kodekso 2.70 straipsnyje nustatyta tvarka, jis yra likviduojamas arba pertvarkomas, bankrutuojantis ar bankrutavęs. Taip pat, įvertinus tai, kad įstatymų projektams įgyvendinti reikės pakeisti Juridinių asmenų registro nuostatus, patvirtintus Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. lapkričio 12 d. nutarimu Nr. 1407, buvo nuspręsta neteikti Lietuvos Respublikos labdaros ir paramos įstatymo Nr. I-172 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto, o tik įstatymo projektą. Pastebėtina, kad Labdaros ir paramos įstatymo Nr. I-172 pakeitimo įstatymas Nr. XII-2202 įsigalioja nuo 2017 m. sausio 1 d., o pagal šio įstatymo 2 straipsnio 2 dalį Lietuvos Respublikos Vyriausybei ar jos įgaliotoms institucijoms yra pavesta iki 2016 m. gruodžio 31 d. priimti šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

Įstatymo projektą parengė Teisingumo ministerijos Teisinių institucijų departamento (direktorė Jolita Sinkevičiūtė 266 2993, el. p. j.sinkeviciute@tm.lt), Informacinių išteklių koordinavimo skyriaus (vedėja – Reda Nikrėvičė 266 2928; el. p. r.nikrevice@tm.lt) vyriausioji specialistė – Sigita Aurelija Vaičiūnaitė 219 1929; el. p. s.vaiciunaite@tm.lt.

PRIDEDAMA:

1. Labdaros ir paramos įstatymo pakeitimo projektas, 1 lapas.
2. Labdaros ir paramos įstatymo pakeitimo projektų lyginamasis variantas, 1 lapas.
3. Labdaros ir paramos įstatymo pakeitimo projekto aiškinamasis raštas, 5 lapai.
4. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo projektas, 1 lapas.

Teisingumo ministras

Juozas Bernatonis

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS LABDAROS IR PARAMOS ĮSTATYMO
NR. I-172 PAKEITIMO ĮSTATYMO NR. XII-2202 1 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMO PROJEKTO PATEIKIMO
LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMUI**

2016 m.

d. Nr.

Vilnius

Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

1. Pritarti Lietuvos Respublikos labdaros ir paramos įstatymo Nr. I-172 pakeitimo įstatymo Nr. XII-2202 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektui ir pateikti jį Lietuvos Respublikos Seimui.

2. Įgalinti teisingumo ministrą Juozą Bernatonių, o jam negalint dalyvauti – teisingumo viceministrą Giedrių Mozūraitį atstovauti Lietuvos Respublikos Vyriausybei svarstant nurodytą įstatymo projektą Lietuvos Respublikos Seime.

Ministras Pirmininkas

Teisingumo ministras

2016-03-23

Teisingumo ministras

Juozas Bernatonių

LIETUVOS RESPUBLIKOS
LABDAROS IR PARAMOS ĮSTATYMO Nr. I-172 PAKEITIMO ĮSTATYMO Nr. XII-2202
1 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO
AIŠKINAMASIS RAŠTAS

1. Įstatymo projekto rengimą paskatinusios priežastys, įstatymo projekto tikslai ir uždaviniai

Pagal Lietuvos Respublikos labdaros ir paramos įstatymo (toliau – Labdaros ir paramos įstatymas) 2 straipsnio 2 dalį parama – tai savanoriškas ir neatlygintinas paramos dalykų teikimas Labdaros ir paramos įstatymo nurodytiems paramos gavėjams Labdaros ir paramos įstatymo nustatytais tikslais ir būdais, įskaitant anoniminę paramą. Vadovaujantis Labdaros ir paramos įstatymo 7 straipsnio 1 dalimi, paramos gavėjais gali būti įregistruoti labdaros ir paramos fondai, asociacijos, biudžetinės įstaigos, viešosios įstaigos, religinės bendruomenės, bendrijos ir centrai, tarptautinių visuomeninių organizacijų skyriai (padaliniai), kiti juridiniai asmenys, kurių veiklą reglamentuoja specialūs įstatymai ir kurių veiklos tikslas nėra pelno siekimas, o gautas pelnas negali būti skiriamas jų steigėjams, dalininkams ar nariams. Teisė gauti paramą yra įgyjama Labdaros ir paramos įstatymo nustatyta tvarka. Asmuo, norintis įgyti paramos gavėjo statusą, turi kreiptis į Juridinių asmenų registro tvarkytoją, tačiau paramos gavėjo statusas gali būti panaikinamas tik Labdaros ir paramos įstatymo 15 straipsnio 3 dalyje nustatyta tvarka. Paramos gavėjo statusą juridinių asmenų registro tvarkytojas gali panaikinti tik kontrolės institucijos teikimu arba paties paramos gavėjo prašymu. Kontrolės institucija kreiptis į juridinių asmenų registro tvarkytoją dėl paramos gavėjo statuso panaikinimo gali tik Labdaros ir paramos įstatymo 15 straipsnio 3 dalies 1 – 6 punktuose numatytais atvejais. Visais kitais atvejais dėl paramos gavėjo statuso panaikinimo turi kreiptis pats juridinis asmuo, kuris yra įgijęs šį statusą.

Pažymėtina, kad paramos gavėjo statusas juridiniam asmeniui yra svarbus tuo, kad šis statusas suteikia teisę ne tik gauti paramą Labdaros ir paramos įstatymo nustatyta tvarka, bet ir naudotis mokesčių lengvatomis. Pavyzdžiui, Gyventojų pajamų mokesčių įstatymo 18 straipsnio 3 dalies 8 punkte nustatyta, kad išlaidos paramai ir dovanoms priskiriamos prie leidžiamų atskaitymų, susijusių su individualios veiklos pajamų gavimu ar uždarbiu. Be to, pagal šio įstatymo 34 straipsnio 3 dalį mokesčių administratorius Lietuvos gyventojų prašymu paramos gavėjams privalo pervesti 2 procentus pajamų mokesčio mokėtino pagal pajamų deklaraciją. Vadovaujantis Pelno mokesčio įstatymo 17 straipsnio 2 dalimi, parama yra priskiriama prie ribojamų dydžių leidžiamų atskaitymų. Įvertinus tai, svarbu, kad juridiniai asmenys paramos gavėjo statusą naudotų tik Labdaros ir paramos įstatymo nustatytais tikslais, o ne kitais tikslais, pavyzdžiui, siekiant mokesčių lengvatų paramos gavėjui ir teikėjui, ar siekiant panaudoti paramos tikslais gautas lėšas atsiskaitymams su kreditoriais ar sandorių sudarymo išlaidoms padengti.

Labdaros ir paramos įstatymo Nr. I-172 pakeitimo įstatymo Nr. XII-2202 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto (toliau – įstatymo projektas) rengimą paskatino tai, kad praktikoje pasitaiko atvejų, kai paramos gavėjais įsiregistravusiems juridiniams asmenims yra inicijuojamas likvidavimas, jie yra likviduojami, bankrutuojantys ar bankrutavę, arba yra pasibaigę juridinio asmens pertvarkymo procedūros, tačiau šie juridiniai asmenys nepateikia juridinių asmenų registro tvarkytojui prašymo dėl paramos gavėjo statuso panaikinimo. Atkreiptinas dėmesys, kad pagal Civilinio kodekso 2.95 straipsnį likvidavimas reiškia juridinio asmens pabaigą, o likviduojamas asmuo gali sudaryti tik tokius sandorius, kurie yra susiję su jo veiklos nutraukimu (Civilinio kodekso 2.111 straipsnis). Vadovaujantis Civilinio kodekso 2.104 straipsnio 1 dalimi, juridinio asmens pertvarkymas – tai juridinio asmens teisinės formos pakeitimas, kai naujos teisinės formos juridinis asmuo perima visas pertvarkytojo juridinio asmens teises ir pareigas. Pastebėtina, kad paramos gavėjo statusas suteikiamas konkrečiam tam tikros formos juridiniam asmeniui (Labdaros ir paramos įstatymo 7 straipsnio 1 dalis). Atkreiptinas dėmesys, kad likviduojamos pelno nesiekiančios organizacijos savo įstatuose numatytos visuomenei naudingos veiklos nebevykdo, o pertvarkytas juridinis asmuo keičia veiklos pobūdį, todėl paramos pervedimas tokiems juridiniams asmenims nėra

tikslingas. Dėl juridinių asmenų, kuriems pradėta bankroto procedūra arba jie yra bankrutavę, pažymėtina, kad pagal Įmonių bankroto įstatymo 14 straipsnio 1 dalį nuo teismo nutarties išskelti bankroto byla įsiteisėjimo dienos teisė valdyti, naudoti bankrutuojančios įmonės turtą (lėšas) ir juo disponuoti suteikiama tik administratoriui. Nė vienas įmonės kreditorius ar kitas asmuo neturi teisės perimti bankrutuojančiai įmonei priklausančio turto ir lėšų kitaip, negu nustatyta šio įstatymo. Taigi, kai juridinis asmuo, turintis paramos gavėjo statusą, juridinių asmenų registro tvarkytojui nepateikia prašymo dėl paramos gavėjo statuso panaikinimo, kai jam yra inicijuojamas likvidavimas, jis yra likviduojamas, bankrutuojantis ar bankrutavęs, arba pasibaigė juridinio asmens pertvarkymo procedūros, atsiranda rizika, kad šie juridiniai asmenys paramą panaudos ne pagal Labdaros ir paramos įstatyme nustatytą paskirtį, bet atsiskaitymams su kreditoriais ar su pertvarkymu susijusioms išlaidoms padengti. Atsižvelgiant į tai, įstatymo projektu siekiama sureglamentuoti tuos atvejus, kai paramos gavėjas, kuriam yra inicijuojamas likvidavimas, arba kuris yra likviduojamas, bankrutuojantis ar bankrutavęs, ar pasibaigus juridinio asmens pertvarkymo procedūroms toks juridinis asmuo nepateikia Juridinių asmenų registro tvarkytojui prašymo dėl paramos gavėjo statuso naikinimo nustatant, kad tokią teisę turi Juridinių asmenų registro tvarkytojas.

Pažymėtina, kad įvertinus VĮ Registrų centro duomenis (žr. žemiau pateikiamą lentelę „VĮ Registrų centro duomenys apie paramos gavėjų statusą“), buvo pastebėta tendencija, kad juridinių asmenų, dėl savo statuso pakeitimo neturinčių teisės gauti paramos, tačiau juridinių asmenų registro tvarkytojui nepateikiančių prašymo panaikinti paramos gavėjo statusą, skaičius auga. Atsižvelgiant į tai, didėja ir tikimybė, kad gauta parama naudojama ne Labdaros ir paramos įstatymo 3 straipsnio 3 dalyje numatytais tikslais.

<i>VĮ Registrų centras duomenys apie paramos gavėjų statusą</i>	<i>2015 m. liepos mėn.</i>	<i>2016 m. sausio mėn.</i>
<i>Paramos gavėjo statusą turintys juridiniai asmenys, kurie gali būti likviduojami juridinių asmenų registro tvarkytojo iniciatyva Civilinio kodekso 2.70 straipsnio nustatyta tvarka¹</i>	210	210
<i>Paramos gavėjo statusą turintys, tačiau likviduojami juridiniai asmenys</i>	226	244
<i>Paramos gavėjo statusą turintys pertvarkomi juridiniai asmenys</i>	2	3
<i>Paramos gavėjo statusą turintys bankrutuojantys juridiniai asmenys</i>	27	37
<i>Paramos gavėjo statusą turintys bankrutavę juridiniai asmenys</i>	31	39

Įstatymo projektu siekiama nustatyti, kad paramos gavėjo statusas gali būti panaikintas juridinių asmenų registro tvarkytojo iniciatyva, kai juridinis asmuo yra likviduojamas,

¹ Valstybinė mokesčių inspekcija, kuri pagal Labdaros ir paramos įstatymo 13 straipsnio 1 dalį yra kontrolės institucija, pateikė siūlymus inicijuoti likvidavimą Civilinio kodekso 2.70 straipsnyje nustatyta tvarka 72 juridiniams asmenims, turintiems paramos gavėjo statusą.

bankrutuojantis, bankrutavęs arba pasibaigus juridinio asmens pertvarkymo procedūroms dėl to, kad duomenys apie juridinio asmens statuso pakeitimą pirmiausia yra prieinami pačiam registro tvarkytojui. Be to, juridinių asmenų registro tvarkytojas yra subjektas, suteikiantis paramos gavėjo statusą. Manytina, kad jeigu tokia pareiga būtų nustatyta kontrolės institucijai, šiai institucijai būtų sukurta papildoma našta, nes, norėdama parengti teikimą panaikinti paramos gavėjo statusą, ji turėtų kreiptis į juridinių asmenų registro tvarkytoją prašydama pateikti informaciją apie juridinio asmens statusą ir remdamasi šiais duomenimis parengti teikimą juridinių asmenų registro tvarkytojui panaikinti paramos gavėjo statusą. Taigi, įstatymo projektu siūlomas paramos gavėjo statuso panaikinimas tais atvejais, kai paramos gavėjui yra inicijuojamas likvidavimas registro tvarkytojo iniciatyva, jis yra likviduojamas, bankrutuojantis ar bankrutavęs ar pasibaigus juridinio asmens pertvarkymo procedūroms yra efektyvus, prevencinis ir papildomos naštos nesukuriantis būdas užkirsti kelią neteisėtam naudojimuisi paramos gavėjo statusu.

2. Įstatymo projekto iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai

Įstatymo projektą inicijavo Lietuvos Respublikos finansų ministerija ir Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos. Įstatymo projektą parengė Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija.

3. Dabartinis Įstatymo projekte aptartų teisinių santykių reguliavimas

Pagal šiuo metu galiojančio Labdaros ir paramos įstatymo 15 straipsnio 3 dalį Juridinių asmenų registro tvarkytojas paramos gavėjo statusą panaikina kontrolės institucijos teikimu arba paties paramos gavėjo prašymu. Labdaros ir paramos įstatymo 3 straipsnio 1 – 6 punktai apibrėžia atvejus, kuriems esant kontrolės institucija gali pateikti teikimą Juridinių asmenų registro tvarkytojui dėl paramos gavėjo statuso panaikinimo.

Tais atvejais, kai juridinis asmuo, turintis paramos gavėjo statusą, yra likviduojamas, jam yra inicijuojamas likvidavimas, Juridinių asmenų registro tvarkytojo iniciatyva (Civilinio kodekso 2.70 straipsnyje nustatyta tvarka), jis bankrutuoja ar yra bankrutavęs ar pasibaigus juridinio asmens pertvarkymo procedūroms, prašymą dėl paramos gavėjo statuso panaikinimo Juridinių asmenų registro tvarkytojui turi pateikti pats juridinis asmuo.

Atkreiptinas dėmesys, kad šiuo metu nei Labdaros ir paramos įstatymas, nei Gyventojų pajamų mokesčio įstatymas (išskyrus 33 straipsnio 4 dalyje nustatytą išimtį, taikomą politinėms partijoms) nenumato, kad parama negali būti pervedama juridiniams asmenims, pasibaigus pertvarkymo procedūroms, likviduojamiems (pačio juridinio asmens iniciatyva ar Juridinių asmenų registro tvarkytojo iniciatyva), bankrutuojantiems ar bankrutavusiems paramos gavėjams. Nepaisant to, parama tokiems juridiniams asmenims neturėtų būti teikiama, nes likviduojamas ir bankrutuojantis (bankrutavęs) paramos gavėjas galimai nebevykdo savo veiklos, o pertvarkytas paramos gavėjas yra pakeitęs veiklos pobūdį. Likviduojamam (pačio juridinio asmens iniciatyva ar Juridinių asmenų registro tvarkytojo iniciatyva), pertvarkytam, bankrutuojančiam (bankrutavusiam) paramos gavėjui, pačiam nepateikus prašymo dėl paramos gavėjo statuso panaikinimo, atsiranda rizika, kad gaunama parama bus naudojama ne Labdaros ir paramos įstatymo 3 straipsnio 3 dalyje numatytais tikslais, o mokesčių lengvatomis bus naudojamos nepagrįstai.

Pagal Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo 33 straipsnio 4 dalį mokesčio administratorius gyventojų prašymu neprivalo perversi politinei partijai 1 procento pajamų mokesčio, jeigu politinė partija yra likviduojama arba pertvarkoma.

4. Siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir laukiami teigiami rezultatai

Įstatymo projektu siūloma nustatyti, kad Juridinių asmenų registro tvarkytojas savo iniciatyva panaikintų paramos gavėjo statusą, kai juridiniam asmeniui, turinčiam paramos gavėjo statusą, inicijuojamas likvidavimas Civilinio kodekso 2.70 straipsnyje nustatyta tvarka, arba kai toks juridinis asmuo turi likviduojamo, bankrutuojančio ar bankrutavusio juridinio asmens statusą ar pasibaigus juridinio asmens pertvarkymo procedūrai. Įstatymo projektu siūlomi pakeitimai padės užkirsti kelią

paramos naudojimui ne Labdaros ir paramos įstatymo nustatyta tvarka. Kartu bus išvengta nepagrįsto naudojimosi mokesčių lengvatomis.

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai, galimos neigiamos priimtų įstatymų pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta

Priėmus įstatymo projektu siūlomus pakeitimus būtų užtikrintas paramos panaudojimas pagal Labdaros ir paramos įstatyme nustatytą paskirtį. Kartu būtų išvengiama nepagrįsto naudojimosi mokesčių lengvatomis.

Neigiamų pasekmių nenumatoma.

6. Galima priimtų įstatymų įtaka kriminogeninei situacijai, korupcijai

Priimtas įstatymo projektas neigiamos įtakos kriminogeninei situacijai ir korupcijai neturės.

7. Galima įstatymų įgyvendinimo įtaka verslo sąlygoms ir jo plėtrai

Įstatymo projekto nuostatų įgyvendinimas įtakos verslo sąlygoms ir jo plėtrai neturės.

8. Įstatymų inkorporavimas į teisinę sistemą, teisės aktai, kuriuos būtina priimti, galiojantys teisės aktai, kuriuos reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios

Siekiant įstatymo projektu siūlomus pakeitimus inkorporuoti į teisinę sistemą, priimti naujų, pakeisti ar pripažinti netekusiais galios galiojančių įstatymų nereikės.

9. Įstatymo projekto atitiktis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimams, Įstatymo projekto sąvokų ir jas įvardijančių terminų įvertinimas Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka

Įstatymo projektai atitinka Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos įstatymo ir Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo reikalavimus. Įstatymo projekte vartojamos sąvokos ir (ar) jas įvardijantys terminai nekeičiami, taip pat nesiūlomos naujos sąvokos.

10. Įstatymo projekto atitiktis Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatomis ir Europos Sąjungos dokumentams

Įstatymo projektas atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus.

11. Įstatymams įgyvendinti reikalingi įgyvendinamieji teisės aktai, šių aktų rengėjai ir parengimo terminai

Įstatymo projektu siūlomiems pakeitimams įgyvendinti reikės pakeisti Juridinių asmenų registro nuostatus, patvirtintus Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. lapkričio 12 d. nutarimu Nr. 1407, kuriuose yra nustatoma paramos gavėjo statuso suteikimo ir panaikinimo tvarka.

12. Valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšos, kurių prireiks įstatymams įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti (pateikiami prognozuojami rodikliai einamaisiais ir artimiausiais 3 biudžetiniais metais)

Įstatymo projekte numatytų nuostatų įgyvendinimui papildomų lėšų nereikės.

Pažymėtina, kad VĮ Registrų centras 2015 m. liepos mėnesio duomenimis, buvo 210 juridinių asmenų, kurie turi paramos gavėjo statusą ir kuriems gali būti inicijuojamas likvidavimas juridinių asmenų registro iniciatyva, 226 juridiniai asmenys, turintys paramos gavėjo statusą, nors yra likviduojami, 2 paramos gavėjos statusą turintys, tačiau pertvarkomi juridiniai asmenys, 27 bankrutuojantys, tačiau turintys paramos gavėjo statusą juridiniai asmenys ir 31 bankrutavęs juridinis asmuo, turintis paramos gavėjo statusą. Pažymėtina, kad 2016 metų sausio mėnesio duomenimis nepakito tik juridinių asmenų, kurie turi paramos gavėjo statusą ir kuriems gali būti inicijuojamas likvidavimas juridinių asmenų registro iniciatyva, skaičius. 2016 m. sausio mėnesį buvo 244 juridiniai asmenys turintys paramos gavėjo statusą, nors yra likviduojami, 3 paramos gavėjos statusą

turintys, tačiau pertvarkomi juridiniai asmenys, 37 bankrutuojantys, tačiau turintys paramos gavėjo statusą juridiniai asmenys ir 39 bankrutavę juridiniai asmenys, turintys paramos gavėjo statusą.

Valstybinė mokesčių inspekcija, kuri pagal Labdaros ir paramos įstatymo 13 straipsnio 1 dalį yra kontrolės institucija, pateikė siūlymus inicijuoti likvidavimą Civilinio kodekso 2.70 straipsnyje nustatyta tvarka 72 juridiniams asmenims, turintiems paramos gavėjo statusą.

13. Įstatymo projekto rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados

Įstatymo projektu siūlomam pakeitimui specialistų vertinimų ir išvadų negauta.

14. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia šiems projektams įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno „Eurovoc“ terminus, temas bei sritis

Reikšminiai įstatymo projekto žodžiai, kurių reikia jam įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, yra: „juridinis asmuo“, „likvidavimas“, „registas“, „kontrolės institucija“.

16. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai

Nėra.

Teisingumo ministras
Juozas Bernatonių
Juozas Bernatoniš

LIETUVOS RESPUBLIKOS
LABDAROS IR PARAMOS ĮSTATYMO NR. I-172 PAKEITIMO
ĮSTATYMO NR. XII-2202 1 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2016 m.

d. Nr.

Vilnius

**1 straipsnis. 1 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos labdaros ir paramos įstatymo
13 straipsnio pakeitimas**

1. Papildyti 1 straipsnyje išdėstyta Lietuvos Respublikos labdaros ir paramos įstatymo 13 straipsnį nauja 6 dalimi:

„6. Juridinių asmenų registro tvarkytojas, Juridinių asmenų registre įregistruotų paramos gavėjų statusą panaikina savo iniciatyva, kai juridinis asmuo įgyja juridinio asmens, kuriam inicijuojamas likvidavimas, likviduojamo, bankrutuojančio ar bankrutavusio juridinio asmens statusą, taip pat pasibaigus juridinio asmens pertvarkymo procedūroms.“

2. Buvusias 6 ir 7 dalis laikyti atitinkamai 7 ir 8 dalimis.

3. Pakeisti 1 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos labdaros ir paramos įstatymo 13 straipsnio 8 dalį ir ją išdėstyti taip:

„8. Tradicinės Lietuvos religinės bendruomenės, bendrijos ir centrai turi paramos gavėjo statusą. Jiems netaikomos šio straipsnio 1–7 dalių nuostatos.“

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

2016-03-23

Teisingumo ministras

Juozas Bernatoniš

LIETUVOS RESPUBLIKOS
LABDAROS IR PARAMOS ĮSTATYMO NR. I-172 PAKEITIMO
ĮSTATYMO NR. XII-2202 1 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2016 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 1 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos labdaros ir paramos įstatymo 13 straipsnio pakeitimas

1. Papildyti 1 straipsnyje išdėstytą Lietuvos Respublikos labdaros ir paramos įstatymo 13 straipsnį nauja 6 dalimi:

„6. Juridinių asmenų registro tvarkytojas Juridinių asmenų registre įregistruotų paramos gavėjų statusą panaikina savo iniciatyva, kai juridinis asmuo įgyja juridinio asmens, kuriam inicijuojamas likvidavimas, likviduojamo, bankrutuojančio ar bankrutavusio juridinio asmens statusą, taip pat pasibaigus juridinio asmens pertvarkymo procedūroms.“

2. Buvusias 6 ir 7 dalis laikyti atitinkamai 7 ir 8 dalimis.

3. Pakeisti 1 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos labdaros ir paramos įstatymo 13 straipsnio 8 dalį ir ją išdėstyti taip:

„8. Tradicinės Lietuvos religinės bendruomenės, bendrijos ir centrai turi paramos gavėjo statusą. Jiems netaikomos šio straipsnio 1–~~6~~7 dalių nuostatos.“

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Teisingumo ministras
J. Bernatonių
Juozas Bernatoniš

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJOS
TEISĖS DEPARTAMENTAS**

IŠVADA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS LABDAROS IR PARAMOS ĮSTATYMO NR. I-172
15 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO (toliau – Projektas)
(Nr. 15-0308-01-I) (TAIS Nr. 15-3737(2))**

2015-07-15 Nr. NV-2311

Vilnius

Įvertinę Projekto atitiktį įstatymams bei teisės technikos reikalavimams, teikiame šias pastabas ir pasiūlymus.

1. Atkreiptinas dėmesys, kad Projektu siūlomas teisinis reguliavimas nėra išsamiai pagrįstas, tokiu būdu sukeliant abejonę dėl Projekto atitikimo teisėkūros tikslingumo bei efektyvumo principams, kad įtvirtinamos veiksmingiausiai ir ekonomiškiausiai teisinio reguliavimo tikslą leisiančios priemonės. Todėl siekiant Projektu siūlomo reguliavimo teisinio pagrįstumo, siūlytina Projekto lydimoje medžiagoje pateikti argumentus, patvirtinančius siūlomo reguliavimo tikslingumą, tai pagrindžiant konkrečia informacija, pavyzdžiui, kaip dažnai juridiniai asmenys, turintys paramos gavėjo statusą, paramą naudoja ne pagal Labdaros ir paramos įstatyme nustatytą paskirtį, kiek (pateiktini bent preliminarūs skaičiai) tokių pažeidimų yra užfiksuojama dėl juridinių asmenų, kuriems inicijuotas likvidavimas, jie yra likviduojami ar pertvarkomi, bankrutuojantys ar bankrutavę; ar neįmanoma kitomis priemonėmis užkirsti kelią neteisėtam paramos naudojimui bei piktnaudžiavimui paramos gavėjams ir teikėjams numatytais mokesčių lengvatomis, pavyzdžiui, stiprinant kontrolės institucijų įgaliojimus, peržiūrint galiojančių teisės normų taikymą, jų priežiūrą ir pan.

2. Įvertinus Projektu teikiamą Labdaros ir paramos įstatymo 15 straipsnio 3 dalies nuostatą, manytina, jog Juridinių asmenų registro tvarkytojas galėtų panaikinti paramos gavėjo statusą subjektui, kuris likviduojamas pagal Civilinio kodekso 2.70 straipsnį, bet kitais Projekte nurodytais atvejais siūlomas reguliavimas svarstytinas ir kelia abejonių, nes nėra tikslus ir aiškus jo įgyvendinimo mechanizmas (ar neturėtų Juridinių asmenų registro tvarkytojas kiekvieną konkretų atvejį įvertinti – likviduojamo ar bankrutuojančio (o tuo labiau pertvarkomo) juridinio asmens statuso įgyjimas nereiškia, kad subjektas negali vykdyti veiklos). Taipogi Projekte nėra išspręstas reorganizuojamų juridinių asmenų klausimas bei lieka nesureguliuotas lėšų ar turto, gautų kaip parama, panaudojimo klausimas.

Teisės departamento direktoriaus pavaduotojas

Aleksandr Radchenko

Tatjana Knyzienė, tel. 8 706 63 862, el. p. t.knyziene@lr.lt

Siūlau įtraukti į Vyriausybės posėdžio (pasitarimo) darbotvarkės projektą

2016-02-11

2016-04-06

Dėl šabdaros ir paramos įstatymo Nr. I-172 nakeitimo įstatymo Nr. XII-2202
 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto (TAP-16-225(2))
 (TAIS-16-3682).

Pranešėjas: teisingumo ministras J. Bernatoniš

Dalyvauja: TM Teisinių institucijų departamento Informacinių išteklių koordinavimo skyriaus
 vyr. specialistė S.A. Vaičiūnaitė

Klausimo kuratorius: N. Makštelienė

N. Makštelienė
 2015 07 16

<p>Apsvarstyta ministerijų atstovų pasitarime</p> <p><u>2015-07-21</u> (data)</p>	<p>Ministerijų atstovų pasitarimo protokolo išrašas</p> <p>1. Patvirtinti TM suvestiniame TD pastabas.</p> <p>2. Pateiktus projektus patvirtinti ir svarstyti Vyriausybės posėdžio B dalyje.</p>
<p>Informacija apie projekto svarstymą Vyriausybės pasitarime ar/ir Vyriausybės posėdyje</p> <p><u>2016 02 18 (atidėtas)</u></p>	<p>Papildoma informacija</p>